

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

FACTORS RELATED TO EFFECTIVE COMMUNICATION OF STUDENTS IN THE FACULTY OF EDUCATION AND DEVELOPMENT SCIENCES AT KASETSART UNIVERSITY

สุจินธร มณีคง* สุภาสิณี นุ่มเนียม และ อารีรัตน์ ภาคพิชเจริญ

Sujinthorn Maneekong*, Supharsinee Numniem and Areerat Phakphitcharoen

ภาควิชาการพัฒนทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นครปฐม 73140
Department of Human and Community Resource Development, Faculty of Education and Development Sciences,
Kasetsart University, Nakhon Pathom 73140, Thailand

*Corresponding Author: Email: Sujinthorn.man@gmail.com

รับบทความ 20 ธันวาคม 2565 แก้ไขบทความ 16 กุมภาพันธ์ 2566 ตอรับบทความ 20 กุมภาพันธ์ 2566 เผยแพร่บทความ มีนาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยและระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต ซึ่งกำลังศึกษาที่คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ปรินญาตรี คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 296 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.30–0.95 ค่าความเชื่อมั่นของคอนบราค 0.943–0.977 และแบบทดสอบความรู้ มีค่าอำนาจจำแนก 0.20–0.40 ค่าความเชื่อมั่น KR20 เท่ากับ 0.415 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) นิสิตมีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระดับมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง อยู่ระดับมาก มีสุขภาพจิตระดับค่อนข้างมาก และมีความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับค่อนข้างน้อย 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรตามอย่างนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) ปัจจัยที่ส่งต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต พบว่า มีตัวแปร 5 ตัว สามารถร่วมกันทำนายการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้ 57.6% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง ทักษะการพูด และทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร, การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ, การสื่อสารของนิสิต

ABSTRACT

The objectives of the research were to 1) examine the level of factors and the effective communication among students, 2) to explore the relationship between these factors and students' effective communication, and 3) to identify specific factors affecting effective communication among students enrolling in the Faculty of Education and Development Sciences at Kasetsart University. The sample consisted of 296 undergraduate students from the Faculty of Education and Development Sciences at Kasetsart University. The research tools included a set of questionnaires, with the discriminative power ranging from 0.30 to 0.95, with a Cronbach's alpha coefficient between 0.943 and 0.977, and a knowledge test, with the discriminative power ranging from 0.20 to 0.40, and a KR20 coefficient of 0.415. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research results found that: 1) Students demonstrated a high level of effective communication, good attitudes toward effective communication, and a high level of creative thinking, listening skills, speaking skills, and social support from peers. They reported a relatively high level of good mental health and knowledge of using the Thai language for communication at a relatively low level, 2) The relationship between factors and the students' effective communication revealed that all independent variables exhibited a statistically significant correlation with the dependent variable, and 3) The factors affecting students' effective communication encompassed five variables, namely creative thinking, knowledge of using the Thai language for communication, social support from peers, speaking skills, and good attitudes toward effective communication, could jointly predict students' effective communication with 57.6 percent at the 0.05 level of significance.

Keywords: Factors Related to Effective Communication, Effective Communication, Communication of Students

บทนำ

การสื่อสารเป็นทักษะสำคัญซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในชีวิตมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกัน และต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กัน โดยใช้การพูดเป็นวิธีการสำคัญที่สุดในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน การสื่อสารระหว่างบุคคลจึงนับว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่กำลังศึกษาเรียนรู้ และต้องการสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกลุ่มเพื่อน ซึ่งการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีความสามารถในการสื่อสาร เพราะนอกจากการสื่อสารที่ดีจะช่วยให้การสื่อความหมายชัดเจนขึ้นแล้ว ยังช่วยในการส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดี รวมถึงช่วยลดความผิดพลาดหรือความล้มเหลวในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ทั้งยังส่งผลต่อความสำเร็จในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพการงาน และการอยู่ร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในสังคม (จินตวิริ เกษมสุข, 2550) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับนิสิตนักศึกษา เนื่องจากในปัจจุบันสถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสื่อสารได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้การส่งต่อหรือเปิดรับข่าวสารของนักศึกษาเป็นไปอย่างดีและมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าสังคมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ดังนั้น สถานศึกษาในฐานะที่เป็นแหล่งผลิตนักศึกษาเพื่อเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในอนาคต จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมนิสิตนักศึกษาให้เป็นคนที่มีความรู้และมีทักษะให้พร้อมกับการศึกษาและการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน (อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี, 2555)

คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ เป็นสถาบันแห่งการผสมผสานศาสตร์ทางการศึกษากับศาสตร์ทางการพัฒนาบัณฑิตวิจัย และบริการทางวิชาการ เพื่อสร้างสรรค์วิชาชีพครู และกระบวนการพัฒนาศักยภาพมนุษย์และชุมชน ประกอบด้วยหลักสูตร 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจัดการเรียนรู้ และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา จากวัตถุประสงค์ของการผลิตบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตรดังกล่าวข้างต้น นิสิตที่จบการศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์จึงต้องเป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ คือเป็นผู้ที่มีความเข้าใจความคิดและความรู้ลึกซึ้งขณะสื่อสาร สื่อสารได้ตรงกับข้อมูลที่ตนเองมี ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีการสื่อสารทางบวก และสามารถสร้างบรรยากาศแห่งความเสมอภาคระหว่างการสื่อสารกับผู้อื่น เพื่อประโยชน์ในการทำงานด้านวิชาการ การวิจัย และงานวิชาชีพครูต่อไป

อย่างไรก็ตามการพัฒนาศักยภาพของนิสิตให้มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องรู้สาเหตุของพฤติกรรมเสียก่อน จากการศึกษาทฤษฎีตามแบบจำลองการสื่อสาร SMCR ของ David K. Berlo (1960, อ้างถึงใน จิราวรรณ ยิมปลื้ม, 2561) กล่าวว่าปัจจัยสำคัญต่อขีดความสามารถในการสื่อสารประกอบด้วย ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการคิด ระดับความรู้ และสังคมและวัฒนธรรม สอดคล้องกับ ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543) ที่กล่าวถึงการพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลเปรียบเสมือนต้นไม้ที่จะมีดอกและผลดีขึ้นขึ้นอยู่กับรากและลำต้นของต้นไม้ ซึ่งเปรียบได้กับจิตลักษณะหรือปัจจัยในตัวบุคคลที่จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่พึงปรารถนา และสอดคล้องกับทฤษฎีการสนับสนุนทางสังคมของ House (1981, อ้างถึงใน ทศนีย์ นิมนภาโรจน์, 2562) ที่อธิบายถึงการสนับสนุนทางสังคมเป็นสิ่งที่ผู้รับได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมในด้านความช่วยเหลือทางด้านข้อมูลข่าวสาร วัสดุสิ่งของ หรือการสนับสนุนทางด้านจิตใจจากผู้ให้การสนับสนุน เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ เช่นกัน และเพื่อเป็นการศึกษาสาเหตุอย่างเป็นกระบวนการที่เชื่อถือได้ การวิจัยครั้งนี้จึงสนใจที่จะศึกษาวานิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์มีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยใดบ้างที่สัมพันธ์หรือส่งผลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และปัจจัยเหล่านั้นอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารของนิสิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัย และระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การปฏิบัติของนิสิตในการเป็นผู้ส่งสารและผู้รับสารเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเสนอผลงานในชั้นเรียน และการทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนและอาจารย์ ประกอบด้วยลักษณะการสื่อสาร 5 ประการ ได้แก่ 1) การเปิดเผยตนเอง คือ นิสิตพูดกับอาจารย์และเพื่อนตรงตามความเป็นจริงที่รับรู้มาและตรงกับข้อมูลที่ตนเองมีอยู่ แสดงให้เห็นความจริงใจในการพูด มีการให้ข้อมูลลักษณะสนทนาเป็นระยะ และมีความรับผิดชอบในคำพูดของตนเอง 2) การเข้าใจความคิดและความรู้สึกตามที่ผู้สนทนารับรู้ คือ นิสิตสามารถตีความหมายระหว่างการสื่อสารโดยไม่นำความรู้สึกตนเองไปใช้ในการตีความนั้น มีความรู้สึกร่วมในประสบการณ์ที่อาจารย์หรือเพื่อนนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในขณะที่ฟังไม่พูดประหม่นพุดิกรรรมผู้อื่นว่าดีหรือเลวว่าถูกหรือผิด 3) การสนับสนุนคู่สนทนา คือ นิสิตแสดงออกถึงการยอมรับความคิด หรือความรู้สึกของอาจารย์หรือเพื่อนขณะสื่อสาร และนิสิตยอมรับความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับตนเองได้ในขณะสื่อสาร 4) การสื่อสารทางบวก คือ นิสิตใช้คำพูดสร้างสรรค์ มีเนื้อหาชัดเจน พูดได้ตรงประเด็นที่ต้องการสื่อสาร และแสดงความชื่นชมต่อความคิดของผู้อื่นอย่างจริงใจ และ 5) การแสดงความเสมอภาคระหว่าง การสื่อสาร คือ นิสิตสร้างบรรยากาศแห่งความเท่าเทียมกันในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทั้งการใช้คำพูดและกริยาท่าทางที่ไม่แสดงความเหนือกว่าเพื่อนขณะสื่อสาร

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

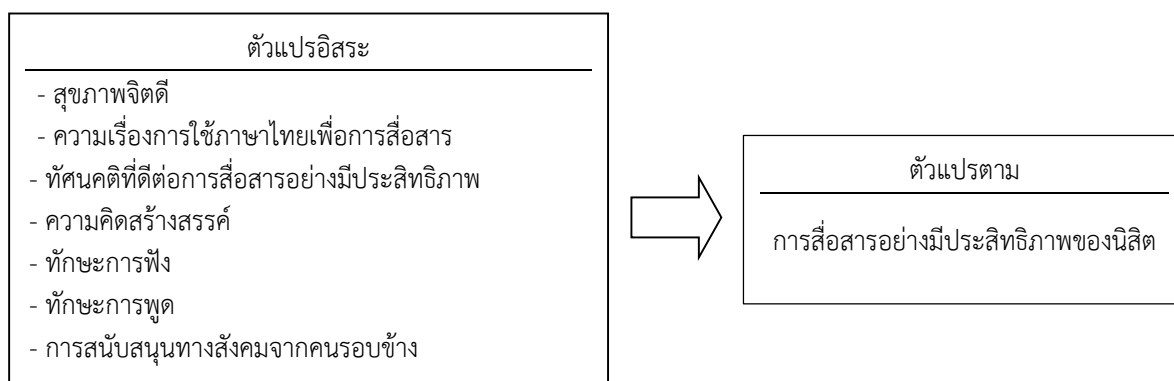
การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่มีความชัดเจนและมีความถูกต้อง ถ้าผู้รับสารเข้าใจตรงตามกับผู้ส่งสาร ก็ถือว่าการสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพถือเป็นพฤติกรรมมนุษย์อย่างหนึ่งที่มีปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุทั้งจากตัวมนุษย์เองและสภาพแวดล้อมภายนอก โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ทฤษฎีต้นไม้วิจัยธรรมที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านจิตลักษณะมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ของบุคคลทุกช่วงวัย แนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ ทฤษฎีการสนับสนุนทางสังคม ทักษะการฟัง และทักษะการพูด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานคิดและแนวทางในการใช้ฐานองค์ความรู้เรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยกำหนดตัวแปรจากงานวิจัยของนักวิชาการที่กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ อันประกอบไปด้วย ทฤษฎีต้นไม้วิจัยธรรมกับตัวแปรทางจิตลักษณะที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543) แนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ ทฤษฎีการสนับสนุนทางสังคม ทักษะการฟัง และทักษะการพูด (ภาณี อุซุปัจ, 2561) ซึ่งผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ พร้อมกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 ภาคปกติ ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจัดการเรียนรู้ และหลักสูตรวิทยาศาสตร สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียน ภาคต้น ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 1,130 คน ขนาดตัวอย่างคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้นิสิต จำนวน 296 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้สาขาวิชาเป็นชั้นภูมิในการคำนวณสัดส่วน รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

สาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่างในการวิจัย
คณิตศาสตร์ศึกษา	136	36
วิทยาศาสตร์ศึกษา	199	52
ภาษาอังกฤษศึกษา	237	62
พลศึกษาและสุขศึกษา	361	94
เกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา	172	45
เกษตรกรรมศึกษา	25	7
รวม	1,130	296

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ 1) สุขภาพจิตดี 2) ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 3) ทักษะการคิดที่ต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ความคิดสร้างสรรค์ 5) การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบ 6) ทักษะการฟัง และ 7) ทักษะการพูด

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนิสิต เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบและเติมคำตอบลงในช่องว่าง ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการปฏิบัติด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย น้อยที่สุด และ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 6 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สุขภาพจิตดี ทักษะการคิดที่ต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง ทักษะการฟัง และทักษะการพูด เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นหาความเที่ยงตรง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ด้านโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามและแบบวัด รวมทั้งการใช้ถ้อยคำภาษาเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบและสามารถวัดค่าตัวแปรต่าง ๆ ที่กำหนด ได้ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่าอยู่ในช่วง 0.5 ขึ้นไป
2. ปรับปรุงเครื่องมือตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ
3. ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยการนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำนวน 30 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำเครื่องมือที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานค่าไปหาค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลำดับ	ชุดแบบสอบถาม	ค่าอำนาจจำแนก	Cornbrash's Alpha
1	การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	0.76–0.96	0.966
2	ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	0.20–0.40	KR20 = 0.415
3	สุขภาพจิตดี	0.65–0.95	0.943
4	ทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	0.75–0.95	0.946
5	ความคิดสร้างสรรค์	0.34–0.76	0.968
6	การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง	0.34–0.69	0.977
7	ทักษะการฟัง	0.72–0.89	0.966
8	ทักษะการพูด	0.30–0.55	0.967

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลกับคณบดีคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ เพื่อขอเก็บข้อมูลกับนิสิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในการสุ่มตัวอย่าง จากนั้นรวบรวมข้อมูลโดยให้นิสิตตอบแบบสอบถามใน Google form มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเรียบร้อยและครบถ้วนทั้งสิ้น จำนวน 296 ชุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลมี ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ และร้อยละ
2. ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 การศึกษาระดับปัจจัย และระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ตาราง 3 เกณฑ์ระดับปัจจัย และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ จำแนกตามคะแนนเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ยการสื่อสารฯ และตัวแปรอิสระที่ไม่ใช่ความรู้ฯ	คะแนนเฉลี่ยความรู้ฯ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	ระดับของปัจจัย และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
1.00–1.82	0.00–1.66	น้อยที่สุด
1.83–2.65	1.67–3.33	น้อย
2.66–3.48	3.34–5.00	ค่อนข้างน้อย
3.49–4.31	5.01–6.67	ค่อนข้างมาก
4.32–5.14	6.68–8.34	มาก
5.15–6.00	8.35–10.00	มากที่สุด

3. ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมุติฐานว่าตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

ของนิสิตฯ ความคิดสร้างสรรค์ การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง ทักษะการฟัง และทักษะการพูด อย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตฯ โดยมีสมมุติฐานว่า ตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทักษะการฟัง ทักษะการพูด อย่างน้อย 1 ตัวแปร สามารถทำนายการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 296 คน มีดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 55.74) มีอายุ 19 ปี (ร้อยละ 26.01) ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 27.03) และส่วนใหญ่เรียนสาขาพลศึกษาและสุขศึกษา (ร้อยละ 31.76) ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาระดับปัจจัย และระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่า นิสิตมีระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.92$ S.D. = 0.72) สำหรับการศึกษาในระดับปัจจัย พบว่า นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง อยู่ในระดับมาก มีสุขภาพจิตดีอยู่ระดับค่อนข้างมาก และมีความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอยู่ระดับค่อนข้างน้อย โดยปัจจัยที่นิสิตมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.75$ S.D. = 0.83) รองลงมา คือ การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง ($\bar{X} = 4.72$ S.D. = 0.82) รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 ระดับปัจจัย และระดับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต จำแนกตามค่าเฉลี่ย

การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
- การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Y)	4.92	0.72	มาก
- สุขภาพจิตดี (X_1)	4.06	0.97	ค่อนข้างมาก
- ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (X_2)	3.90	1.62	ค่อนข้างน้อย
- ทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (X_3)	4.75	0.83	มาก
- ความคิดสร้างสรรค์ (X_4)	4.53	0.85	มาก
- ทักษะการฟัง (X_5)	4.65	0.85	มาก
- ทักษะการพูด (X_6)	4.55	0.88	มาก
- การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง (X_7)	4.72	0.82	มาก

2. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมุติฐานว่า ตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทักษะการฟัง ทักษะการพูด อย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดย พบว่า ระดับความสัมพันธ์เกือบทุกตัวแปรอยู่ในระดับสูง ยกเว้น สุขภาพจิตดีอยู่ระดับปานกลาง ($r = .483$) และความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งอยู่ระดับต่ำ ($r = .179$) ทั้งนี้ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 3 ลำดับแรก คือ ความคิดสร้างสรรค์ ($r = .698$) ทักษะการพูด ($r = .675$) ทักษะการฟัง ($r = .671$) รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม จำแนกตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม (การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ)	
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r)	ระดับความสัมพันธ์
- สุขภาพจิตดี (X_1)	.483*	ปานกลาง
- ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (X_2)	.179*	ต่ำ
- ทักษะการคิดต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (X_3)	.668*	สูง
- ความคิดสร้างสรรค์ (X_4)	.698*	สูง
- ทักษะการฟัง (X_5)	.671*	สูง
- ทักษะการพูด (X_6)	.675*	สูง
- การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง (X_7)	.656*	สูง

หมายเหตุ: * $p < .05$

3. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตฯ โดยมีสมมุติฐานว่า ตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทักษะการคิดต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง ทักษะการฟัง และทักษะการพูด อย่างน้อย 1 ตัวแปร สามารถทำนายการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีขั้นตอนดังนี้

ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย โดย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีตั้งแต่ -132 ถึง $.895$ ค่า Tolerance อยู่ระหว่าง $.221$ ถึง $.983$ และ ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.017 ถึง 4.529 เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า ค่า Tolerance มีค่าใกล้ 1 และค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ที่นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ไม่มีปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก หรือ multicollinearity (กัลยา วาณิชยบัญชา และธรรดา วาณิชยบัญชา, 2561) เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นจึงสามารถวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตฯ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ ขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) พบว่า มีตัวแปรที่สามารถเข้าทำนายการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตได้ 5 ตัวแปร เรียงลำดับตามการเข้าทำนายแต่ละขั้นตั้งแต่ลำดับที่ 1 ถึง 5 ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ (x_4) ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (x_2) การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง (x_7) ทักษะการพูด (x_6) และทักษะการคิดต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (x_3) สามารถร่วมกันทำนาย หรืออธิบายความผันแปรของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตได้ร้อยละ 57.6 ($R^2 = .576$, $R^2_{adj} = .569$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ตัวแปรอิสระสามารถทำนายการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้อย่างน้อย 1 ตัวแปร รายละเอียดดังตาราง 6 และสามารถนำมาเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในรูปสมการคะแนนดิบมี ดังนี้

$$Y = 1.475 + 0.231 (X_4) + 0.844 (X_2) + 0.126 (X_7) + 0.181 (X_6) + 0.154 (X_3)$$

และสามารถสร้างสมการสมการพยากรณ์การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$Z(y) = 0.273 (X_4) + 0.177 (X_2) + 0.133 (X_7) + 0.220 (X_6) + 0.177 (X_3)$$

ตาราง 6 แสดงสมการพยากรณ์การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ความคิดสร้างสรรค์ (x ₄)	.231	.069	.273	3.354	.001	.221	4.529
ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (x ₂)	.844	.184	.177	4.591	.000	.983	1.017
การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง (x ₇)	.126	.068	.133	1.860	.064	.285	3.509
ทักษะการพูด (x ₆)	.181	.061	.220	2.973	.003	.267	3.746
ทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (x ₃)	.154	.061	.177	2.518	.012	.295	3.391
ค่าคงที่	1.475	.181		8.143	.000		

หมายเหตุ: * $p < .05$, (Model Summary: $R = .759$, $R^2 = .576$, $R^2_{adj} = .569$, $SE_{Est} = .47214$), (ANOVA: $F = 78.877$, $Sig = .000$, $df = 5$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ระดับการปฏิบัติการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิไล เจริญบรรพต (2558) ที่ศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของการสื่อสารนโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรของหัวหน้าหอผู้ป่วย เจตคติและบรรยากาศการสื่อสารในองค์กรในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับสูง แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภโชค มณีมัย และคณะฯ (2558) ที่ประเมินประสิทธิภาพการสื่อสารในองค์กรของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้ผลในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ของคณะมนุษย์ฯ บ่อยครั้งไม่มีความชัดเจนมากพอ และระยะเวลาประชาสัมพันธ์หรือเชิญประชุมมีระยะเวลากระชั้นชิดเกินไปทำให้ประสิทธิภาพของการสื่อสารลดลง

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร ได้แก่ 1) สุขภาพจิตดี 2) ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 3) ทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ความคิดสร้างสรรค์ 5) การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง 6) ทักษะการฟัง และ 7) ทักษะการพูด อย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แสดงให้เห็นว่า การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมหลากหลายปัจจัย สอดคล้องกับทฤษฎีตามแบบจำลองการสื่อสาร SMCR ของ David K. Berlo (1960, อ้างถึงใน จิราวรรณ ยัมปลัม, 2561) ที่กล่าวถึงปัจจัยสำคัญต่อขีดความสามารถในการสื่อสารว่าประกอบด้วย ทักษะในการสื่อสาร ทัศนคติ ระดับความรู้ และสังคมและวัฒนธรรม นอกจากนี้ตัวแปรในงานวิจัยนี้ คือ สุขภาพจิตดี ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นตัวแปรที่เป็นลักษณะทางจิตที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพยังสอดคล้องกับทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะที่กล่าวถึงการพัฒนาบุคคลเปรียบเสมือน ต้นไม้ที่มีดอกและผลดีขึ้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับรากของต้นไม้ ได้แก่ สติปัญญาหรือความรู้ ประสบการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543) นอกจากนี้ตัวแปรทางจิตลักษณะแล้วตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายนอกรอบตัวนิสิตก็มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รวิพรรณ จารุทวี (2563) ที่พบว่า การได้รับตัวแบบจากเพื่อน การได้รับตัวแบบจากครอบครัว และการได้รับตัวแบบจากบุคคลในสื่อสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ในสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า มีตัวแปรอิสระ จำนวน 5 ตัวแปร ร่วมกันทำนายการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ถึงร้อยละ 57.6 โดยตัวแปรที่สามารถทำนายได้ ประกอบด้วย ตัวแปรด้านจิตลักษณะและทักษะที่มีในตัวนิสิต ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทักษะการพูด และทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และตัวแปรที่เป็นสิ่งแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอกรอบตัวนิสิต คือ การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์วิภา เพ็งศรี สุภาสิณี นุ่มเนียม และสันติ ศรีสวนแดง (2564) พบว่า ตัวแปรจิตลักษณะและสถานการณ์ที่สำคัญ คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้ และการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้างและครอบครัว ทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้ของนิสิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนได้ในลำดับต้น ๆ และ งานวิจัยของ รวิพรรณ จารุทวี (2563) พบว่า เจตคติที่มีต่อการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ในสื่อสังคมออนไลน์ ความร่วมรู้สึก การได้รับตัวแบบจากครอบครัว และการได้รับตัวแบบจากเพื่อนเป็นตัวแปรสำคัญในการทำนาย การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ในสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครด้วยเช่นกัน

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ คือแนวทางการพัฒนาการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยด้านการสื่อสารมีมากขึ้น ควรส่งเสริมในด้าน ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทักษะการพูด และทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

รวมถึงการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ถือเป็นปัจจัยสำคัญทางสังคมวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต ดังนั้นผู้ที่อยู่รอบข้าง ได้แก่ เพื่อนและครอบครัวควรพยายามให้กำลังใจด้วยการตั้งใจและเข้าใจในการรับฟัง การกล่าวชมเชยเมื่อแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และผู้ปกครองควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับมารยาทในการพูดสื่อสารกับผู้อื่น ในขณะที่ยังควรมีการส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยอาจารย์ทำให้เกิดความมั่นใจในการนำเสนอในชั้นเรียน ด้วยการแสดงความเข้าใจ มีการพูดให้กำลังใจ แนะนำวิธีการพูดที่ถูกต้อง เป็นต้น

สรุป

จากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีสมมุติฐานว่า ตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตฯ ความคิดสร้างสรรค์ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ทักษะการฟัง และทักษะการพูด อย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า

1. นิสิตมีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระดับมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว อยู่ระดับมาก มีสุขภาพจิตระดับค่อนข้างมาก และมีความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับค่อนข้างน้อย

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิต ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ทักษะการพูด และทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอธิบายความผันแปรของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนิสิตได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1.1 มีตัวแปรอิสระที่เป็นคุณลักษณะที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นแก่นิสิตเพื่อเป็นสาเหตุของการพัฒนาการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ควรส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยด้านดังกล่าวให้มีมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทักษะการพูด และทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 นิสิตมีความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งที่เป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถเข้าทำนายได้ลำดับที่ 2 ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ และหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาไทยเพื่อการสื่อสารควรหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพดังกล่าวอย่างเร่งด่วน

1.3 การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวเป็นตัวแปรทางสังคมวัฒนธรรมที่สามารถทำนายการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้ ดังนั้น ผู้ที่อยู่รอบข้าง ได้แก่ เพื่อนและครอบครัวควรพยายามให้กำลังใจด้วยการตั้งใจและเข้าใจในการรับฟัง การกล่าวชมเชยเมื่อแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และผู้ปกครองควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับมารยาทในการพูดสื่อสารกับผู้อื่น ในขณะที่ยังควรมีการส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยอาจารย์ทำให้เกิดความมั่นใจในการนำเสนอในชั้นเรียน ด้วยการแสดงความเข้าใจ มีการพูดให้กำลังใจ แนะนำวิธีการพูดที่ถูกต้อง เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยที่พบตัวแปรอิสระสำคัญ เช่น ความคิดอย่างสร้างสรรค์ ควรนำตัวแปรดังกล่าวมาวิจัยต่อยอดด้วยการวิจัยเชิงทดลอง หรือวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อหาตัวแปรที่เกี่ยวกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า มีตัวแปรอิสระที่สามารถร่วมกันทำนายการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้ร้อยละ 57.6 หมายความว่ายังมีตัวแปรอื่นที่สามารถทำนายการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้ ดังนั้น ผู้ที่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปต่อยอดเพื่อค้นหาตัวแปรทำนายที่สำคัญได้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วินิชย์บัญชา และธาดา วาณิชบัญชา. (2561). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตวิริ์ เกษมสุข. (2550). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคล ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์*, 7(2), 13–25.
- จิราวรรณ ยัมปล้ม. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารในองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.). วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2543). *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทิพย์วิภา เพ็งศรี สุภาสิณี นุ่มเนียม และสันติ ศรีสวนแดง. (2564). จิตลักษณะและสถานการณ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมไฟเร้นไฟรู้ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 18(83), 42–51.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2565). *ข้อมูลทั่วไป*. เข้าถึงได้จาก <https://registrar.ku.ac.th/flowregis>. 20 ตุลาคม 2565.
- รวิพรรณ จารุทวี. (2563). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ในสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไล เจียรบรรพต. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการสื่อสารนโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิสังกัดสำนักงานการแพทย์. วิทยานิพนธ์ พย.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- ศุภโชค มณีมัย. (2558). *การศึกษาสภาพการดำเนินการด้านการสื่อสารภายในองค์กรของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี. (2555). *พฤติกรรมและการสื่อสารในองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper & Row.